



पत्र : प्रथम
समय : ४५ मिनेट

KEY [A]

पूर्णाङ्क : १००

विषय : संस्थागत ज्ञान र सेवा सम्बन्धी

उत्तरपुस्तिकामा प्रश्नपत्रको KEY अनिवार्य रूपले उल्लेख गर्नुपर्नेछ । उत्तरहरू नगरेमा उत्तरपुस्तिका रद्द हुनेछ । परीक्षामा calculator, mobile प्रयोग गर्न पाइनेछैन ।

Ctevt solution.com

वस्तुगत बहुउत्तर

५०×२=१०० अङ्क

- कृषि सामग्री कम्पनी लिमिटेडबाट सबैभन्दा बढी परिमाणमा कुन बालीको बीउ कारोबार हुन्छ?
A) तरकारी B) गहुँ C) धान D) मकै
- राष्ट्रिय कृषि आधुनिकीकरण कार्यक्रमले मकैबालीलाई कुन प्राथमिकता वर्गमा राखेको छ?
A) खाद्य तथा पोषण सुरक्षा गर्ने बाली B) औद्योगिक सम्भाव्यता भएको बाली
C) निर्यात प्रवर्धन गर्ने बाली D) आयात प्रतिस्थापन गर्ने बाली
- जैविक मलको मुख्य कार्य के हो?
A) माटोमा रसायनिक विषादीको मात्रा बढाउने
B) बिरुवाको प्रकाश संश्लेषण गर्ने
C) माटोको pH बढाउने
D) सूक्ष्मजीवको माध्यमबाट बिरुवालाई आवश्यक पोषकतत्त्व उपलब्ध गराउने
- सोही योजना अवधिमा कृषि, वन तथा मत्स्य क्षेत्रको औषत वार्षिक आर्थिक बृद्धिदर कति प्रतिशत हासिल गर्ने लक्ष्य रहेको छ?
A) ३.५ B) ४.० C) ४.५ D) ५.०
- कृषि वस्तुको मूल्य श्रृंखला (Value Chain) भन्नाले के जनाउँछ?
A) कृषक र उपभोक्ताबिचको साङ्गो (Chain) B) समूहगत उत्पादन र बजारीकरण
C) उत्पादनमा समावेशिता D) बजारको पहुँच
- आव २०८१/८२ मा नेपालमा धानबालीको कुल उत्पादन कति मे टन थियो?
A) ५६,५५,४७६ B) ५७,५५,४७६ C) ५८,५५,४७६ D) ५९,५५,४७६
- किसानले स्थानीय बीउ बिजन र कृषि प्रजातिको छनौट गर्न पाउने अधिकारलाई नेपालको संविधानमा कुन मौलिक हकका रूपमा सुनिश्चित गरिएको छ?
A) सामाजिक न्यायको हक B) श्रमको हक
C) स्वतन्त्रताको हक D) खाद्यसम्बन्धी हक
- बाली बीमाको मुख्य उद्देश्य के हो?
A) आम्दानी सुनिश्चित B) जोखिम हस्तान्तरण C) खर्च कटौती D) उत्पादकत्व बृद्धि
- बीउ बिजन ऐन, २०४५ (दोस्रो संशोधन) तथा नियमावली, २०६९ अनुसार बीउ बिजनको गुणस्तर वा गुलत सूचनाको कारणले हुने हानीनोक्सानी मूल्यांकन गर्ने समितिमा तलका मध्ये को सदस्य रहँदैनन्?
A) सम्बन्धित पालिकाको प्रमुख प्रशासकीय अधिकृत
B) नेपाल कृषि अनुसन्धान परिषद्को वैज्ञानिक
C) सम्बन्धित प्रदेशको कृषि निर्देशक
D) कृषिसम्बन्धी विषय हेर्ने जिल्लास्तरको कार्यालय प्रमुख
- नेपालमा रसायनिक मलको खरिद कसले गर्दछ?
A) कृषि सामग्री कम्पनी लिमिटेड B) साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरेसन लिमिटेड
C) A र B दुबै D) कृषि, वन तथा पर्यावरण मन्त्रालय
- नेपालको संविधानअनुसार कृषि प्रसार र व्यवस्थापनसम्बन्धी अधिकार कुन तहको सरकारको कार्यक्षेत्रमा पर्दछ?
A) स्थानीय तह B) प्रादेशिक सरकार
C) संघीय सरकार D) प्रदेश र स्थानीय तहको साझा



- A-2, प्राविधिक, कृषि, सहायक पदमा गरीत सहायक (कृषि प्राविधिक)
1. गरीबालीको बीउ उत्पादनअन्तर्गत परसेमि (Isolation Distance) न्यूनतम कति हुनुपर्दछ?
A) ४०० मिटर B) ८०० मिटर C) १००० मिटर D) १६०० मिटर
14. बीउ प्रमाणीकरण पद्धतिमा तलका मध्ये कुन गरीबालीको बीउ समावेश हुँदैन?
A) स्रोत बीउ B) प्रजनन बीउ C) मूल बीउ D) प्रमाणित बीउ
15. बाली विज्ञानको मुख्य उद्देश्य के हो?
A) कृषि-वन पर्यावरण बढाउनु B) व्यापार बढाउनु C) उद्योग स्थापना गर्नु D) बाली उत्पादन र उत्पादकत्व बृद्धि गर्नु
16. बदामको वैज्ञानिक नाम के हो?
A) Brassica juncea B) Cicer arietinum C) Lens culinaris D) Arachis hypogaea
17. गौतम गहुँको जात मुख्यतः कुन उद्देश्यका लागि विकास गरिएको हो?
A) उच्च पहाडी क्षेत्र B) तराई तथा मध्य पहाडी सिञ्चित क्षेत्र C) केवल वर्षायाम खेती D) केवल पूर्वी तराई
18. ग्लाइफोसेट कस्तो प्रकारको विषादी हो?
A) दुसीनाशक B) भारनाशक C) मुसानाशक D) सुलसुलेनाशक
19. रगत भार (Phalaris minor) कुन बालीको बीउ उत्पादनको लागि निषेधित छ?
A) धान B) मकै C) गहुँ D) उखु
20. नेपालमा धेरैजसो खेती गरिने धान कुन प्रकारको हो?
A) Asiatica B) Japonica C) Javanica D) Indica
21. Isolation of Rhizobium is commonly done from
A) soil B) root nodules C) leaves D) flowers
22. जिक सल्फेट हेप्टाहाइड्रेटमा जिक तत्त्व कति प्रतिशत हुन्छ?
A) ७ B) ११ C) २१ D) ३३
23. दुई बाली एकै समयमा लाइन मिलाएर खेती गरिन्छ भने त्यसलाई के भनिन्छ?
A) Intercropping B) Relay cropping C) Mixed cropping D) Contour farming
24. माटोमा K_2O को मात्रा 200kg/ha छ भने त्यस्तो माटोलाई पोटासियम वर्गीकरणमा कुन वर्गमा राख्ने गरिन्छ?
A) High K B) Low K C) Medium K D) Very Low K
25. What is the function of Potash (K) in crop plants?
A) Vegetative growth of plants B) Increase resistance to disease, pests and environmental stress (drought, cold, heat) C) Increase fruit size D) Early maturity
26. Net Benefit is calculated as
A) Gross Revenue - Fixed Cost B) Gross Revenue - Variable Cost C) Gross Revenue - Total Cost D) Gross Revenue - Junk Value
27. In general, the P_2O_5 in fertilizers comes from
A) DAP B) Sulphur C) Rock Phosphate D) Coal
28. In farm budgeting, partial farm budgeting is carried out when
A) new crop variety is introduced B) new farm is established C) new infrastructure is introduced D) crop is replaced
29. कृषि अर्थशास्त्रले किसानलाई के गर्न मद्दत गर्छ?
A) केवल खेती गर्न B) अधिकतम उत्पादन र नाफा प्राप्त गर्न C) कृषि उत्पादनको भण्डारण गर्न D) केवल बीउ राख्न
30. अर्थशास्त्रमा माग (Demand) भनेको के हो?
A) वस्तु खरिद गर्ने चाहना B) वस्तु खरिद गर्ने चाहना, क्षमता र तत्परता C) वस्तु खरिद गर्ने चाहना र तत्परता D) बजारमा उपलब्ध वस्तुको कुल परिमाण



31. निम्नमध्ये कुन Primary Data को स्रोत हो?
A) जनगणना रिपोर्ट B) प्रश्नावली
C) पुस्तक D) वेबसाइट
32. कुखुराको मलमा कुन तत्व बढी पाइन्छ?
A) नाइट्रोजन B) क्याल्सियम
C) आर्सेन D) म्याग्नेसियम
33. कृषि मूल्य शृंखलामा Backward Linkage को उदाहरण कुन हो?
A) किसानलाई बीउ, मल र प्रविधि उपलब्ध गराउनु
B) उत्पादनलाई बजारसम्म पुर्याउनु
C) खरिदकर्ताले किसानलाई कृषि उपजको मूल्य तिर्नु
D) कृषि उपजको प्रशोधन र प्याकेजिङ गर्नु
34. Iron deficiency symptoms of plant are
A) terminal bud dieback
B) mottled leaves and stem stunting
C) slow growth with scorched leaf margin
D) yellowing of young leaves with green veins
35. बिरुवालाई आवश्यक पर्ने सूक्ष्म पोषकतत्त्वअन्तर्गत तलको कुन पर्दैन?
A) Zinc B) Boron C) Iron D) Calcium
36. Median भन्नाले के बुझिन्छ?
A) ठूलो अंकबाट सानो अंकक्रम मिलाएर राखी निकालिने योगफल
B) सानो अंकबाट ठूलो अंकक्रम मिलाएर राख्दा बिचमा पर्ने अंक
C) अंकहरूको योगफललाई अंकहरूको संख्याले भाग गर्दा आउने भागफल
D) सबैभन्दा बढी दोहोरिने अंक
37. थोक कृषि बजारमा बिक्रेताले खुद्रा बिक्री गर्ने पसललाई बेच्ने मूल्यलाई के भनिन्छ?
A) फार्म गेट (Farm Gate) मूल्य B) थोक (Wholesale) मूल्य
C) खुद्रा (Retail) मूल्य D) लागत (Cost) मूल्य
38. तलका मध्ये कुन बाली हरियो मलका रूपमा सबैभन्दा बढी प्रयोग गरिन्छ?
A) बोडी B) उखु C) टैचा D) मकै
39. Azotobacter को सम्बन्धमा तलका मध्ये कुन कथन सही छ?
A) यो केवल दलहनबालीको जरामा मात्र पाइन्छ
B) यो स्वतन्त्ररूपमा बस्ने नाइट्रोजन स्थिरीकरण गर्ने जीवाणु हो
C) यसले माटोको अम्लीयपन मात्र बढाउँछ
D) यसले नाइट्रोजन स्थिरीकरण गर्न सक्दैन
40. नेपालमा बजारमुखी कृषि उत्पादन योजना सफल बनाउन निम्नमध्ये कुन पक्ष सबैभन्दा महत्त्वपूर्ण मानिन्छ?
A) बजारको मागको अध्ययन, मूल्य सूचना र बजार पहुँचको सुनिश्चितता
B) खेतीयोग्य जमिनको क्षेत्रफल र कृषकको संख्या बढाउनु
C) वर्णसंकर बीउ र रसायनिक मलको प्रयोग बढाउनु
D) परम्परागत खेतीलाई निरन्तरता दिई आत्मनिर्भर उत्पादन गरिनु
41. जीवनाशक विषादी व्यवस्थापन ऐन, २०७६ बमोजिम जीवनाशक विषादीको विसर्जन गर्दा कसरी गर्नुपर्छ?
A) मानव, पशुपक्षी, जलचर, बोटबिरुवाको स्वास्थ्य तथा वातावरणमा प्रतिकूल असर नपर्ने गरी
B) नदीनाला, तालतलैया तथा तिनको स्रोतमा प्रदूषण नहुने गरी
C) ठूलो खाल्डो खनी, जीवजन्तु, बोटबिरुवालाई असर गर्ने मरी गाड्नुपर्छ
D) जीवनाशक विषादी, विषादीजन्य फोहोर तथा सोको कन्टेनरसमेत नष्ट गर्ने
42. राष्ट्रिय मल नीति, २०५८ को प्रस्तावनाअनुसार नेपालमा कहिलेदेखि रसायनिक मलको कारोबारमा निजी क्षेत्रलाई संलग्न गराइएको हो?
A) विसं २०५२ जेठ B) विसं २०५३ भदौ
C) विसं २०५४ कात्तिक D) विसं २०५७ चैत
43. राष्ट्रिय बीउ बिजन ऐनबमोजिम राष्ट्रिय बीउ बिजन समितिमा कति प्रतिशत सदस्य उपस्थित भएमा गणपूरक संख्या पुगेको मानिन्छ?
A) ३३ B) ४५ C) ५७ D) ५५



- आर्थिक खरिद ऐन, २०६३ (संशोधन सहित) बमोजिम कस्ता मालसामानलाई 'स्वदेशी माल' मानिने ?
45. कृषि सामग्री कम्पनी लिमिटेडको विनियमावलीअनुसार कम्पनीको संस्थापक हुन कति सेयर लिएको हुनुपर्दछ ?
46. कृषि सामग्री कम्पनी लिमिटेडको प्रबन्धपत्रबमोजिम कम्पनीले गर्ने व्यवसाय वा कारोबार कस्तो प्रकृतिको हुन्छ ?
47. कृषि सामग्री कम्पनी लिमिटेडमा कार्यरत कर्मचारीहरूको कार्यसम्पादन मूल्यांकन गर्दा कुल चालिस अंकमध्ये सुपरिवेक्षकले अधिकतम कति अंकसम्म दिनसक्ने व्यवस्था छ ?
48. कृषि सामग्री कम्पनी लिमिटेडको आर्थिक प्रशासन विनियमावली, २०५९ बमोजिम एकपटकमा कति रकमसम्म सोभै खरिद गर्न पाइने व्यवस्था छ ?
49. स्थानीयस्तरमा अनुदान मूल वितरण र व्यवस्थापन अनुगमन गर्न कसको संयोजकत्वमा समिति गठन हुने व्यवस्था रहेको छ ?
50. कृषि सामग्री कम्पनी लिमिटेडले आफ्नो स्वामित्व तथा भोगाधिकारमा रहेको गोदाम, भवन, सटरकवल तथा स्टलहरू बढीमा कति वर्षसम्मको लागि भाडामा लगाउन सक्ने व्यवस्था छ ?
- A) ५ B) १००० किता C) १०००० D) स्पष्ट रूपमा उल्लेख भएको छैन
- A) उत्पादन, व्यापार र सेवामूलक B) उत्पादन, वितरण र साभेदारी
- A) पाँच B) दश C) पच्चिस D) तीस
- A) रु. २५ हजार B) रु. ५० हजार C) रु. ७५ हजार D) रु. १ लाख
- A) प्रमुख जिल्ला अधिकारी B) स्थानीय तहको प्रमुख वा तोकिएको प्रतिनिधि
- A) २ B) ४ C) ६ D) १०

:: समाप्त ::

उत्तरपुस्तिकामा KEY अनिवार्य रूपमा लेख्नुहोला ।





खण्ड "क"

४० अङ्क

१. कृषि क्षेत्रको विकासमा स्थानीय तहको भूमिका छोटकरीमा उल्लेख गर्नुहोस् । ५
२. बीउ बिजन नियमावली, २०८१ मा बीउ बिजन गुणस्तर नियन्त्रणका लागि भएका व्यवस्थाहरू जानकारी गराउनुहोस् । ५
३. गहुँखेती गर्दा सिँचाइका संवेदनशील अवस्था (critical stage for irrigation) के के हुन्? वर्णन गर्नुहोस् । ५
४. कृषि क्षेत्रमा बीमाको महत्त्व दर्साउनुहोस् । साथै, नेपालका कृषकहरूलाई बीमाप्रति आकर्षित गर्न के गर्नुपर्ला? प्रष्ट पार्नुहोस् । २+३=५
५. जलवायु परिवर्तन भनेको के हो? यसले नेपालको कृषि क्षेत्रमा पुर्‍याएका असरहरू र ती असर न्यूनीकरणका उपायहरू संक्षिप्तमा प्रस्तुत गर्नुहोस् । २+४+४=१०
६. असल बीउमा हुनुपर्ने गुणहरू वर्णन गर्दै बीउको गुणस्तर कायम गर्न अपनाउनुपर्ने उपायहरू बुँदागतरूपमा प्रस्तुत गर्नुहोस् । ५+५=१०

खण्ड "ख"

४० अङ्क

७. खाद्य सुरक्षाको अवधारणा स्पष्ट गर्दै खाद्य सुरक्षाका चार आधारस्तम्भहरू (4 Pillars) मध्ये कुनै एक आधारस्तम्भ कमजोर हुँदा समुदायको खाद्य सुरक्षामा पर्ने प्रभाव प्रस्तुत गर्नुहोस् । २+३=५
८. Digital Soil Map भनेको के हो? नेपालमा यसको अवस्था के छ? यसको उपयोगबाट हुने फाइदाहरू के के हुन्? लेख्नुहोस् । १+१+३=५
९. कृषि वस्तुको मूल्यवृद्धि श्रृंखला (Value Chain Development) भनेको के हो? नेपालमा कृषि वस्तुको मूल्यवृद्धि श्रृंखला विकासले कृषि व्यावसायीकरणमा कसरी योगदान पुर्‍याउन सक्छ? स्पष्ट पार्नुहोस् । १+४=५
१०. बिरुवालाई आवश्यक मुख्य तत्वहरू - नाइट्रोजन, फस्फोरस र पोटासको काम उल्लेख गर्दै यिनको कमी हुँदा देखिने लक्षणहरू जानकारी गराउनुहोस् । २+३=५
११. नेपालमा रसायनिक मलको माग तथा आपूर्तिको अवस्था चित्रण गर्नुहोस् । अनुदानको रसायनिक मलको आपूर्ति तथा वितरण व्यवस्थापनलाई प्रभावकारी बनाउन अनुदानको मल वितरण व्यवस्थापन कार्यविधि, २०८२ मा गरिएका व्यवस्थाहरू खुलाउनुहोस् । ५+५=१०
१२. कृषि अर्थशास्त्रको परिचय दिँदै कृषि विकासमा यसको महत्त्वमाथि प्रकाश पार्नुहोस् । साथै, नेपालमा कृषि बजार प्रणालीको वर्तमान अवस्था संक्षेपमा प्रस्तुत गर्दै कृषि बजार प्रणालीमा देखिएका समस्याहरू औल्याउनुहोस् । २+३+३+२=१०

खण्ड "ग"

२० अङ्क

१३. मूलमा दिइने अनुदानका सकारात्मक र नकारात्मक पक्षहरू उजागर गर्नुहोस् । २+५+२+५=१४
१४. बोलपत्र मूल्यांकनका आधारहरू के के हुन्? सेवा खरिद र निर्माणसम्बन्धी मूल्यांकनका आधारहरू कसरी तय गरिन्छन्? प्रकाश पार्नुहोस् । २+३=५
१५. कृषि सामग्री कम्पनी लिमिटेडको पूँजीको संरचना के-कस्तो रहेको छ? उल्लेख गर्नुहोस् । ५
१६. कार्यालयमा कर्मचारीले पालना गर्नुपर्ने आचारसंहिताका प्रमुख उद्देश्यहरू वर्णन गर्नुहोस् । ५